

Minimální preventivní program

(Prevence sociálně patologických jevů)

Školní rok 2022/2023

Charakteristika školy:

Základní škola sídlí v budově z roku 1876. Nachází se v okrajové, klidné části obce, přitom nedaleko návsi a autobusové zastávky.

V současné době funguje škola jako malotřídní – trojtřídní pro žáky 1. – 5. ročníku 1. stupně ZŠ. Třídy se tvoří spojením různých ročníků, a to vzhledem k aktuálnímu počtu žáků. Naplněnost tříd bývá v průměru 10 – 15 žáků.

Vyučování začíná v 7:45 hodin vzhledem k autobusovému spojení do okolních obcí. Přijíždějí k nám žáci z Nemojan a Lulče. Po ukončení 5. ročníku přecházejí žáci do ZŠ Drnovice, ZŠ Rousínov nebo do škol okresního města Vyškova.

Součástí školy:

Základní škola: kapacita 50 žáků

Mateřská škola: 45 dětí

Školní jídelna: kapacita 95 jídel

Všechny součásti školy jsou umístěny v jedné budově.

Cíle programu:

- ❖ Rozvoj sociálních a komunikačních dovedností dětí v rámci prevence rizikového chování.
- ❖ Prevence proti sociálně patologickým jevům.
- ❖ Informovanost všech žáků školy v oblasti sociálně patologických jevů a poskytnutí přístupu žákům k těmto informacím o sociálně patologických jevech.
- ❖ Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu.
- ❖ Poskytnutí dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy.
- ❖ Začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky.
- ❖ Osvojení asertivního jednání u žáků.
- ❖ Zapojení celého pedagogického sboru školy.
- ❖ Aktivní a efektivní spolupráce s rodiči žáků.
- ❖ Vyhodnocení.

Oblasti sloužící k začlenění preventivního programu

- ✓ *Oblast zdravého životního stylu* – výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity
- ✓ *Oblast společenskovední* – formy komunikace, sociální a komunikační dovednosti a kompetence
- ✓ *Oblast přírodovědná* – biologie člověka, fyziologie
- ✓ *Oblast rodinné a občanské výchovy*
- ✓ *Oblast sociálně právní* – právní aspekty sociálně patologických jevů, postoj společnosti k společensky nežádoucím jevům, práva dítěte apod.

K začlenění preventivního programu jsou využity tyto oblasti

- mimoškolní aktivity (kroužky, družina)
- škola v přírodě
- výlety, exkurze
- projekty a meziškolní soutěže
- preventivní programy

Témata pro 1. – 5. ročník

- **Vztahy ve třídě, kamarádství** – základní informace, vedení ke zdravému klimu třídy, prevence negativních jevů vedoucích k agresii, šikaně, násilí a zastrašování mezi dětmi, včlenění dětí ze sociálně slabších rodin a introvertních dětí do kolektivu
- **Odmítání návykových látek, kouření** – zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek, umět říci „Ne!“
- **Setkání a komunikace s neznámými lidmi** – vyhodnocení bezpečné a nebezpečné situace (prevence před únosy dětí, rozdávání sladkostí s návykovou látkou), modelové situace, umět říci „Ne!“
- **Zdraví** – umět si uvědomit hodnotu zdraví a co pro něj mohou udělat, jak ho chránit, vyhodnotit svůj zdravotní stav, zdravý životní styl, můj denní režim
- **„Prosím, potřebuji pomoc“** – na koho se mohou obrátit, když mají problémy (učitel, rodič, důležitá telefonní čísla, Linka bezpečí)
- **Mezilidské vztahy a komunikace mezi vrstevníky a v rodině**
- **Nebezpečí internetu**

Při práci s dětmi je kladen důraz na respektování potřeb jednotlivce a individuální přístup k jednotlivci. Komunikace s žáky je založena na vzájemné důvěře. Je důležitá spolupráce také spolupráce všech složek školy (učitelů, žáků, rodičů) i vně školy.

Metody a formy realizace cílů MPP

1.– 5. ročník

- *Komunitní kruh třídy*

Jedná se o neformální aktivitu pro 1. – 5. třídu, kdy děti a třídní učitel sedí v komunitním kruhu. Společně pak diskutují a hledají řešení aktuálního problému, každý účastník má možnost se svobodně vyjádřit. Třídní učitel u dětí rozvíjí schopnost komunikovat, vyjádřit svůj názor, diskutovat a řešit problémy a konflikty. Dále učí děti si vzájemně naslouchat a snaží se o vybudování vzájemné důvěry mezi samotnými žáky, ale i učitelem a žákem.

- *Systematická výuka a výchova žáků*

Témata pro primární prevenci jsou zařazena do oblasti běžné výuky a obsah těchto témat prezentují učitelé daných předmětů (např. realizace projektů, soutěží, atd.)

- *Informační nástěnka o sociálně patologických jevech*

Žáci ve spolupráci s ŠMP vytváří plakáty a doplňující informace věnované problematice sociálně patologických jevů a její prevenci.

Tyto informace jsou dle aktuální potřeby obměňovány a vhodně doplňovány. Nástěnka obsahuje důležitá telefonní čísla a adresy (linka důvěry apod.) a další informace, které se vztahují k tématům zařazeným do MPP.

○ Schránka důvěry

Je schránka, kam děti mohou anonymně i neanonymně vkládat dopisy, kde popíší svojí obtížnou situaci, se kterou si neví rady a potřebují pomoc. V případě anonymního dopisu se řešení bude společně hledat na komunitních kruzích v jednotlivých třídách. V případě neanonymního dopisu bude žákovi nabídnuta možnost odpovědi psanou formou nebo individuálního setkání. Schránka je umístěna na dětem známém a přístupném místě.

○ Preventivní programy

Jsou realizovány společností Podané ruce a E-duha. Vhodné preventivní programy konzultuje ŠMP s třídními učiteli a ředitelem školy

○ Volnočasové aktivity

Preventivní programy budou začleněny v rámci mimoškolní pedagogiky (trávení volného času ve školním zařízení)

- školní družina - pro žáky od 1. do 5. třídy, zajišťuje dostatečné rozvíjení všestranných schopností žáků (pomoc při práci na domácích úkolech, přípravy na druhý den školy, pomoc při

problémech ve výuce, zajištění sportovních a výtvarných aktivit, pravidla sportovního a férového chování, atp.)

- školní zájmové kroužky (hudební, tvořivé, logické,..)

- exkurze a výlety: kromě již tradičních exkurzí v rámci různých předmětů škola uspořádá již tradičně jednu školu v přírodě, samozřejmě i třídní výlety na konci školního roku pod vedením třídních učitelů.

- školní hřiště: v případě hezkého počasí je celoročně zpřístupněno školní hřiště žákům během velké přestávky a po skončení výuky. Pod dozorem učitele během velké přestávky zde žáci tráví svůj volný čas a zapojují se společně ze všech tříd do různých sportovních aktivit.

○ Podpora vlastní aktivity žáků, rozvoj sociálně komunikačních dovedností

Vlastní iniciativa a aktivita žáků je podporována v rámci běžné výuky (projekt), v rámci jednotlivých zájmových kroužků a při pobytu ve školní družině.

Děti se účastní různých školních i mimoškolních soutěží (recitační, okresní kolo v recitační soutěži, výtvarné soutěže, sportovní soutěže).

Vlastní iniciativu mají žáci možnost předvést také na tradičních i nových školních vystoupeních, kde se zakomponují i jejich vlastní náměty a nápady.

○ Zapojení pedagogického sboru k realizaci MPP

Učitelé během celého roku aktivně spolupracují s ŠMP zejména na zachycení varovných signálů, podílejí se na realizaci MPP a podporují rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky. Třídní učitelé motivují žáky k vytvoření a dodržování vnitřních pravidel třídy v souladu se školním řádem. Ředitel školy podporuje spolupráci metodika prevence s učiteli, žáky a rodiči. Zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci. Řeší aktuální problémy související s výskytem sociálně patologických jevů ve škole.

○ Informovanost rodičů

Rodiče mají MPP k dispozici k nahlédnutí u ředitele školy. O programu budou informovat především třídní učitelé na třídních schůzkách. Škola aktivně vybízí rodiče ke spolupráci.

○ Vyhodnocení

Vyhodnocení celého MPP bude provedeno v červnu roku 2023

Program zpracovala: Mgr. Eva Pěčková

Program schválil ředitel školy: Mgr. Ladislav Chuchma

V Tučapech dne 31.8.2022

Základní škola a Mateřská škola Tučapy, okres Vyškov, příspěvková organizace

Adresa školy: Tučapy 116, 683 01 Rousínov u Vyškova

Tel: 776 386 638, 739 693 433, e-mail: skola@zsmstucapy.cz, skolka@zsmstucapy.cz

IČO: 70988269, www.zsmstucapy.cz
